

vel sige, at netop paa dette Omraade har de saa højt lovpriste frie Kræfters Spil udfoldet sig i al deres Herlighed, og Tilhængerne af det nuværende Samfundssystem, af det private Initiativ og de saakaldte frie Kræfters Spil kan jo henvise til vore Bankers Virksomhed, hvis de vil have særlig talende Eksempler paa, hvad dette Samfundssystem og disse frie Kræfters Spil kan føre til. For os Socialdemokrater synes det indlysende, at det private Initiativ har spillet Føllit paa dette Omraade. Det, vi har været Vidne til i de sidste 2—3 Aar, hvor henimod 40 Banker er brudt sammen, efter Begivenheder, som i mange Tilfælde burde undergives strafferetlig Behandling, er af en saadan Art, at det med god Grund har oprørt og oprører hele Befolkningen her i Landet, og jeg tror, at den store Part af Befolkningen venter, at Rigsdagen nu skal skride til Vedtagelse af Lovbestemmelser, som i højere Grad sikrer mod Gentagelse af de sørgelige Begivenheder, der er sket indenfor Bankverdenen i de sidste Aar.

I Fjor blev der af den daværende Handelsminister Hr. Jørgen Christensen forelagt et Forslag til Ændring af Bankloven, men til Trods for, at det ikke indeholdt meget radikale Ændringer, mødte det Protester, og der er jo ogsaa allerede fremkommet Protester mod den nuværende Regerings Forslag, saaledes i Bladet „Børsen“, og en Række andre Blade har ligeledes angrebet Forslaget. Jeg tror dog ikke, at Rigsdagen skal tage disse Angreb særlig højtideligt, de betyder simpelt hen ikke noget, thi Befolkningen har en ganske anden Opfattelse af hele dette Forhold. Og det er ikke uforklarligt, thi udenfor denne Sal sidder der — ikke Tusinder, men Titusinder af Mennesker, som har tabt alt, hvad de ejede, som Følge af Bankernes fuldstændig forfejlede Spekulationer og Manøvreringer med de Penge, der var betroet dem til Opbevaring. Disse Mennesker, ligesom alle andre, der bestræber sig for at spare Penge sammen, kræver selvfølgelig af Lovgivningsmagten, at man nu skrider til at vedtage Bestemmelser, der i størst mulig Grad kan sikre dem imod, at de Penge, som de meget ofte møjsommeligt har sammensparet, bliver svindlet bort og tabt ved tvivlsomme Engagementer af mange forskellige Slags. Jeg kan derfor kun takke den højtærede Regering, fordi den har forelagt dette Forslag.

Min Opfattelse af hele dette Spørgsmaal er selvfølgelig socialdemokratisk, og jeg finder, at det gælder for Banker og i det hele taget for Pengeinstitutioner stærkere end for alle andre Virksomheder, at det burde

være Staten, som ledede dem. Imidlertid har vi jo givet den seddeludstedende Bank en Oktroj, der gælder endnu en Aarrække, og saa længe Seddeludstedelsen her i Landet er i Hænderne paa et privat Selskab, kan man vanskeligt komme til saadanne bankmæssige Forhold, som vi Socialdemokrater er principielle Tilhængere af. Vi maa naturligvis ganske ufravigeligt holde paa, at Seddeludstedelsen bør ligge hos en Statsbank, og i saa Fald lod det sig ogsaa meget let gøre at ordne hele vort Bankvæsen under Statens Ledelse, saaledes at de, der samlede Penge op og indsatte dem i de af Staten garanterede eller ledede Foretagender, kunde være usvigeligt sikre paa at faa dem fuldt ud tilbagebetalt. Men jeg forstaar, at Regeringen i Øjeblikket ikke har kunnet udarbejde og fremsætte et Forslag, der var i fuldstændig principiel Overensstemmelse med de socialdemokratiske Grundsætninger, og jeg billiger derfor, at Regeringen har søgt at løse den Opgave at sikre og konsolidere vort Pengevæsen gennem et Lovforslag som det foreliggende og paa det Grundlag, hvorpaa dette hviler.

Nu kunde jeg selvfølgelig som Indledning til Omtalen af dette Lovforslag gennemgaa de Bankskandaler og Banksammenbrud, vi har haft i de sidste 3—4 Aar, de indeholder jo tilstrækkeligt Stof til lang Omtale, og de indeholder ogsaa Eksempler paa en Letsindighed i Omgang med andres Penge, som man heldigvis sjældent finder Magen til. Det vilde i det hele taget være en ganske udmærket socialdemokratisk Agitation at genopfriske i Erindringen alle disse Banksammenbrud, men dertil finder jeg ingen Anledning. For det første har jo Retsforhandlingerne om Landmandsbanken i alt væsentligt afsløret Hovedtrækkene i alle de Ulemper, Mangler og Fejl, der har klæbet ved Bankledelsen i Danmark i de senere Aar, og for det andet er disse Banksammenbrud i saa frisk Erindring, at jeg ikke finder Anledning til nærmere at komme ind paa dem i deres Helhed. Men jeg tror dog ikke paa, at man heller ved en saadan Lov som den foreliggende kan naa til at skabe fuldstændig Sikkerhed for de Folk, som sparer Penge sammen og anbringer dem i Bankerne. Det kan man kun naa gennem et helt andet System, nemlig det, vi Socialdemokrater tilstræber.

Hvad nu det foreliggende Lovforslag angaar, forekommer det mig, at Regeringen har været saare heldig med Udarbejdelsen af de allerfleste af Bestemmelserne, idet de er formet saa klart og koncist, at ikke blot de interesserede Parter, men ogsaa